

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Régi dal.

Zombor, 1905. június 10.

Ha rejtvénynek adná fel az ember valahol társaságban: régi dal és mégis mindig új, mi az? talán alig akadna, aki egyszeriben meg ne értené.

Avagy van-e embernyi ember, a ki nek személyes tapasztalásból ne lett volna alkalma hol önnönmaga, hol felebarátai boszuságára meggyőződnie közigazgatásunk lassúságáról? Nincs olyan türelemiskola a világon, tengeridőbe kerül, míg egy beadvány: panasz vagy kérvény a bürokratizmus tekervényes utvesztőjén a szabályszerű elintézésig elvergődik. És megujul a régi dal, a türelme fogytán álló fél panaszának áradata hol az állami, hol a vármegyei, hol a községi adminisztráció gépezetének minduntalan el-elakadó lomha járásáról.

De nemcsak a magánfélnek ügye, hanem a közérdek is szenved e huzavona miatt, melynek hosszadalmassága vetekedik a közmondásos szent Iván énekével. S nekünk, kik a közvéleménynek vagyunk szócsövei, meg-meg kell

szólaltatnunk a régi dalt a társadalom nevében is, különösen ha egy-egy közszükséglet sürgős kielégítést kíván.

Városi közigazgatásunk szinte megkívánja már ezt a nyilvános noszogatót, mert a nélkül nem egy nagyfontosságú ügy talán örökre elaludna dajkáló kezei között, mint ahogy alszik a községi kiseddóvó ügye, pedig törvény kötelezi felállítására a várost.

Lehet hiba a gépezetben is — bár rátermett ember gyarló masinával is kellő időre s kellő módon kielégítheti a kívánalmakat — egy azonban elvitázhatatlan igazság, hogy sehol annyit nem tanácskoznak, ha egy dolgot nyélbe kell ütni, mint nálunk. Egyik tanácskozás halomra dönti a másiknak megállapodásait s az örökös tanácskozások, értekezletek, tárgyalások, megbeszélések posványában elmerül a közszükséglet kielégítése. Avagy kell-e valakinek eszébe juttatnunk — hogy egyebekről hallgassunk — a villamos világítás kérdését, mely évtizedes vajadások után mind máig se tudott megszületni?

Kevesebb szóbeszéd és több csele-

kedet s meg vagyunk győződve, nemcsak gyorsabban, hanem jobban is szolgáljuk a közjót. Mert a sok szónak sok az alja. Ezt az igazságot majd kétezer évvel ez előtt kifejezte valaki, aki — igaz — csak költő volt s nem egy municipium prefektusa, mikor a nagy fontoskodások sovány eredményére célozván, így szólt: parturiunt montes, nascetur ridiculus mus.

Úgy halljuk, a Szabadságtér rendezése dolgában is megindult már a tanácskozás. Nem teszünk ellene kifogást, sőt — hogy félre ne értsenek bennünket valahogy — minden cselekedet előtt szükségesnek tartjuk a megfontolást. Csak azt óhajtanók, hogy ez az első tanácskozás ne legyen egy vége várhatatlan sorozatnak első láncszeme.

Elég hiba volt, hogy a szoborleplezésre nem készültek el a téréndezéssel, holott volt idő rá bőven. Legalább az a szégyen ne érje városunkat, hogy a szobor környékének kikerekítésével nem lesz képes annyi idő alatt elkészülni, amennyi alatt a szoborbi-zottság semmiből ezt a büszkeségünkre

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Leányálmokból.

Nem az vagy édes, aki voltál,
Nem az a bálvány, az a szent!
Kényszermosoly a csókos ajkon —
Igen, tudom, hogy mit jelent?

Ölelésed sem az, mi régen,
A csókod is kihült, fagyott . . .
Ugy-e él még a mult emléke?
De a varázs már elhagyott . . .

Hideg van — lám a perzselő nyár
— Lelkünk hiába álmodik,
Ha nincs sugár, ha nincs ígézet,
Iramlik, elszáll, eltűnik . . .

Te is hazudtál annyi mással,
Neked is más az Istened!

Sohse hazudj! Csak mondd ki bátran,
Szeretnélek, de nem lehet!

Nem az vagy édes, aki voltál,
Nem az a bálvány, az a szent,
Kényszermosoly a csókos ajkon,
Igen — tudom, hogy mit jelent . . .

Dr. Radványné Ruttkay Emma.

Egy játékos, aki veszít.

Irta: Konkoly Ferenc.

A kávéházban mindennap délután pontban három órakor jelent meg. A legújabb divat szerint öltözködve, kifogástalan eleganciával. Egész lényén valami arisztokratikus fensőbbiség ömlött el, melyet hiába igyekszik utánozni az ujonnan keletkezett typus, a külsőségekkel hatni kívánó „bankfy.“

Ugyanazon sarokasztal mellett foglalt helyet s a pincérek néma alázatossággal

hajlongtak előtte. Kabátját, botját és kalapját azonban hiába igyekeztek karmaik közé kaparintani, azokat mindenkoron személyesen a nála már megszokott mágnásosan könnyed hanyagsággal akasztotta megszokott fogására.

Mindenki méltóságos gróf urnak titulálta s ő soha vissza nem utasította e megszólítást.

Igy azután a kávéház törzsvendégei között kialakult személyét illetőleg az a felfogás, hogy a legutolsó divat szerint mindig kifogástalanul öltözködő ur nem más, mint egy különcködő mágnás, ki abban leli örömet, hogy elvegyülve az egyszerű polgáremberek közé, hódolatot támasszon személye iránt.

Nem is nevezték őt másképp a kávéházban, mint a „gróf ur“. S ez elnevezés egyik pincérről a másikra szállt s mint öröklött hagyomány szürkélett elő a távol mult homályos ködéből.

BÁCSMEGYEI AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ZOMBORBAN.

A „Bácsmezei Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság“ folyósít

törlesztéses jelzálogkölcsonöket 15—65 évig,
elfogad betéteket, leszámítol váltókat, előleget ad értékpapirokra.

szolgáló emlékművet megteremtette és a Szabadságtérre állította.

Reméljük, hogy ez egyszerű ügy miatt nem leszünk kénytelenek megcsendíteni a régi dalt, amely mindig új.

Közigazgatási bizottsági ülés

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága e hó 6-án, esütörtökön tartotta rendes ülését Latinovits Pál főispán elnöke alatt. Az ülésen jelen voltak: Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, Vojnits István főjegyző, Scultéy Ferenc árvaszéki elnök, dr. Pávlovits Simon kir. tanácsos, főorvos, Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő, Sztankovits György kir. főmérnök, dr. Csernus Pál tb. főügyész, Schultz Ágost kir. ügyész, Fernbach Károly, Szemző Gyula, Latinovits Géza, Szemző István bizottsági tagok és Scherer Rezső vármegyei aljegyző, mint a bizottság jegyzője. Az ülés pontban 9 órakor kezdődött és a következő ügyek lettek tárgyalva:

Egészségügy.

Dr. Pávlovits Simon kir. tanácsos, főorvos a következőket jelentette: Az általános egészségügyi viszonyok az elmúlt hónapban kiválóan kedvezők voltak. Az ezen évszakban rendszerint fellépni szokott betegségek igen mérsékelt arányban észleltek; ugyszintén a heveny fertőző kórok is, melyek közül felmerült: ronsoló toroklob 10 esettel, ezek közül meggyógyult 7, meghalt 3. Vörheny 6 községben fordult elő, megbetegedett 43 gyermek, ebből felépült 30, meghalt 4, ápolás alatt maradt 9. Kanyaró 12 községben, megbetegedett 282 egyén, ebből meggyógyult 265, meghalt 2, ápolás alatt van 15. Előfordult még a hagymáz 2 esettel, himlő 11 megbetegedéssel, ebből meggyógyult 10, ápolás alatt maradt 1; továbbá járványos fültőmirigylob 1 esettel. Egyéb említésre méltó mozzanat a közegészségügy terén nem fordult elő.

Közdok.

Popp György kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy június hónapban egyenes adóban befolyt 1.719,716 kor. 94 fillér. Hadmentességi díjban 10696 kor. 40 fillér. Bé-

lyeg- és jogilletékben 102148 kor. 62 fillér. Fogyasztási és italadóban 111742 kor. 40 fillér. Tanítói nyugdíjban 10779 kor. 08 fill. Országos betegápolási pótdóiban 18751 kor. 82 fillér.

Tanügy.

Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő jelentette, hogy az elmúlt hónapban a következő községek népoktatási intézeteit látogatta meg: Sajkáslak, Tündéres, Mozsor, Alsókabol, Felső-kabol, Sajkásszentiván, Tizsakalmánfalva, Boldogasszonyfalva, Csurog, Magyarkanizsa, Bács-szentiván, Osztapár, Parrag, Szépliget, Szilbács, valamint Zenta város intézeteit. Egyenként előterjesztette a fenti intézetek állapotáról, a tanerők számáról, a tanítás eredményéről szóló jelentését, valamint ezekkel kapcsolatosan javaslatait. Felemlítette, hogy legtöbb intézet tantermei túl vannak zsufolva, a berendezés itt-ott hiányos és ki nem elégitő. A tanerők tanítási buzgalma és a tanulók előmenetele kielégítő.

Állategészségügy.

Ily György törvényhatósági állatorvos jelentette, hogy június hónapban az állategészségügy állapota az előző hónaphoz viszonyítva, kedvezőtlenebb; jelentésében kiemeli a sertésvész, amely igen nagy arányban lépett fel. Szoros összefüggésben áll ez a sertéskupekedés és csempészettel, amit azon tény is bizonyít, hogy a betegségek a horvát határmenti községekben a leggyakoribbak. Csantavér községben a kutyák vesztesége járványosan lépett fel, miért a hatóság részéről a legszigorubb óvintézkedések megtételére a járvány tova terjedésének megállítására. Jelentette továbbá, hogy a péterrévei községi állatorvosi állás betöltetett, a garai és kiskéri pályázat meghirdetett, a militicsi állategészségügyi körzet új beosztásának tervbevétele folytán ennek állása még be nem töltetett.

Ügyészség.

Schultz Ágost kir. ügyész jelentette: A zombori kir. törvényszék fogházában a rend és tisztaság kifogástalan. Az egészségi állapot jó, ragályos betegség nem fordult elő. Az élelmezés miatt panasz nem tétetett. A múlt hónap folyamán letartóztatva volt 28 egyén. Az 1905. év május hó utolsó napján a lét-

szám 37 főből állott, míg a múlt hó végén 28 volt s így a havi zárnap csökkenést mutat. Az apatini, hódási és kulai kir. járásbíró-sági fogházakban a rend, tisztaság, fegyelem és közbiztonság kifogástalan.

Államépítészet.

Sztankovits György kir. főmérnök jelentette: Az 1905. évre előirányzott fentartási kavics szállítása folyamatban van, több utvonalon bizottságilag felülvizsgáltatott és hiány nélkül átvétetett. A bács—zsablya—titeli törvényhatósági közut 4—6 km. szakaszán Bácsujfalunál ujonnan épített műút f. évi június hó 17-én bizottságilag felülvizsgáltatott, vállalkozótól jótállási határidő fentartása mellett átvétetett és a közforgalomnak átadatott.

A kerény—topolyai törvényhatósági közuton Topolya községben ujonnan épített vasfelszerkezeti hid a múlt hónapban kedvező eredménnyel felülvizsgáltatott. A baja—mélykúti törvényhatósági közut 12'3—20'0 km. szakaszán Csávoly és Felsőszentiván községek határain és a csávoly—katymári törvényhatósági közut Bácsborsód és Katymár közötti 11'7—16'75 km. szakaszán az új utépítési munkák folyamatban vannak, az alapkölérakás és kavicsolás folyik.

A zombor—óbecsei törvényhatósági közut 65—67'4 km. szakaszán Szenttamásnál és a petrői vasúti állomáshoz vezető törvényhatósági közuton az új utépítési munkák teljesen befejeztettek, úgy hogy azok felülvizsgálata a legközelebb megejthető lesz.

Az állami beruházásról szóló 1904. évi XIV. t. c. alapján a zombor—óbecsei törvényhatósági közut 67'35—86'58 km. szakaszán Szenttamás és Óbecse között engedélyezett új utépítési munkálatokból a földmunka házi kezelés mellett összesen 28706 kor. 20 fillér költséggel befejeztetett.

Végül jelentette, hogy a dunapataj—bajai helyi érdekű vasútnak június hó 29. és 30-án Baján megejtett közigazgatási bejárásán a vármegye közigazgatási bizottságának képviseletében résztvett és az arról felvett jegyzőkönyvben foglalt megállapodásokhoz hozzájárult.

Ülést tartottak még a vármegye közigazgatási bizottságának a munkaadók és

A kávéházban már ismerték gyöngéit. Tudták, hogy mit szokott fogyasztani s így mindig meg volt közte s a kiszolgáló személynét között a teljes egyetértés, semmi sem zavarta a békés és megszokott barátságos hangulatot.

Soha nem fogyasztott mást a kávéházban, mint feketét. Mérhetlen volt a száma elfogyasztott piccolóinak, mert egy délután, mely nála mindig átnyulott a hajnali virradásba, 30—40 feketét is elfogyasztott.

Soha nem tolokodtak a pincérek hozzá azzal a kérdéssel, hogy talán valami mást is ohajtana parancsolni, tudták már szempilláinak rebbenéséből, hogy most újra hozhatnak egy piccoló feketét.

Egyetlen egyszer történt csupán meg, hogy egy új pincér, kit elfelejtettek a gróf ur szokásairól informálni, kérdést intézett, hogy talán szolgálhatna valami mással is. A „gróf ur“ elképedve nézett a szerenesétlen páriára, mint aki előtt Bankó szelleme jelent meg. Leesapta a kártyát — no mert hát természetesen, mindig kártyázott — boesánatot kért partnerétől s a kávéhoz ment.

Ott előadta sérelmét, átadta ultimátumát,

hogy vagy az új pincér távozik, vagy ő neki kell más kávéházat keresnie.

A kávé mit volt mit tennie, minthogy legjobb vendégét elveszítse, azonnal elbocsátotta a bámuló, mit sem sejtő pincért.

A „gróf ur“ pedig, mint aki rendbe hozta dolgát, leült a kártyasztal mellé, folytatta a játszmat ott, ahol elhagyta.

És furesa. Tíz esztendeje, hogy a kávéházba járt, de sem vendég, sem pincér nem emlékezett, hogy egyetlenegy alkalommal is előfordult volna, hogy nyert legyen.

Következetesen és egyformán, miként egy gépezet, napról-napra s állandóan vesztített.

Sőt sokan észrevették, hogy amikor a szerenese már neki kedvezett is volna s előnybe jutott, szántszándékkal oly hibákat követett el, melyek természetesen maguk után vonták, hogy az elszámoláskor vesztésben volt.

A vesztéséget pedig mindenkor nagyuri grandezzaival vadonatúj papírpénzben egyenlített ki.

Hatalmas pénztárcáját remek kivitelű kilencégu korona ékesítette.

Természetes, hogy a kávéházi vendégek, akik a „gróf ur“ gyengéjét ismerték, szörnyű módon törekedtek, hogy játszó partnere lehessenek a kegyelmes urnak. Ám hiába, a „gróf ur“ egyik különöködéséhez tartozott, hogy kétszer egy és ugyanazon emberrel nem játszott.

Sokszor más kávéházba kellett pincért szalajtani kártya partnerért, akit természetesen felvilágosítottak, hogy minő különös kártya játszma hivataltos.

Ha már sehonnan sem tudtak előkeríteni idegen vendéget, ki még a méltóságos urral nem játszott, ilyenkor szomoruan gubbasztott sarokasztala mellett s lenéző rideg pillantásokat lövelt az őt környező s kíváncsiskodó közönség felé.

Ha az óra éjfél után kettőt ütött, ha még oly érdekes parti lett legyen is kezébe, csendes rezignációval letette a kártyát. Világért sem volt reá birható, hogy a megkezdett játszmat folytassa.

Mint ilyenkor megjegyezni szokta, őseinek hagyománya tiltja, hogy éjfél két óra után kártyát vegyen kezébe.

munkások közötti jogviszonyokat tárgyaló bizottsága és a megyei pótadó egyénekenkénti kivétele elleni felszólamlások elintézésére hivatott küldöttség, mint albizottság.

Nemes-Militics község alapítása.

(Adalék községeink történetéhez.)

Ez a név „Militics“ a mohácsi vész előtti geografiában nem fordul elő. A szakemberek véleménye szerint azon a helyen, ahol ma Nemes-Militics község elterül, a régi időben a Czobor grófok tulajdonát képezett s az oklevelekben sűrűn emlegetett „Halmos“ nevű község állott. Militics neve csak a XVI-ik században vagyis a török hódoltság korában merül fel, valószínű tehát, hogy az egykori magyar község neve a szláv betelepülések idején veszendőbe ment s az elpusztult község helyén a török korszakban egy kis szerb község alakult, melyet talán az első telepes neve után Miletics vagy Militicsnek neveztek.

A török korszakban Militics már mint kis község szerepel s említve van 1543. évben, amidőn a kalocsai érseknek 16 frtot, 1650-ben szintén ugyanennyit, 1700-ban pedig 30 frtot fizetett dézsma gyanánt. A török adókönyvekben nem fordul elő, valószínű azonban, hogy ide is adózott, de más név alatt. Említve van még Militics 1634-ben mint Kovácsy Miklós gyarmati kapitány, 1681-ben pedig mint br. Balassa Ádám birtoka.

A török uralom megszűnte után Militics mint lakott pusztát a zombori katonai határőrséghez csatoltatott 1687 táján s ettől fogva Zomborhoz tartozott mindaddig, mignem a katonai határőrség e vidéken meg nem szűnt (1745), illetőleg Zombor szab. kir. városi rangot nem nyert 1749-ben. Ekkor történt, hogy a város óriási határát, melyhez 9 lakott és 19 néptelen pusztát tartozott, a kir. kincstár tetemesen megnyírta s Militics pusztát is elvéve, ezt kincstári birtoknak nyilvánította.

Akkor, amidőn 1745-ben Zombor és még néhány katonai helység a megyébe kebelezetett s polgári lábra állított, úgy a kir. kamara, mint Bács megye hatósága köreiben felmerült az az eszme, hogy Zombor legyen a vármegye székhelye s hogy a nagyon is gyér számú nemes családok gyarapítása

végzett a közelben levő kincstári puszták valamelyikén egy nemesi közbirtokossági községet telepítsenek. A választás Militics pusztára esett s a kir. kincstár 1747-ben a telepítés iránt a mozgalmat meg is indította.

Amint közhírré lett a telepítési szándék, Berecz János bezdáni nemes ember, társával Botka Andrással, valamint az utóbb a pusztát megtekintése végett Bezdánba Szele községből lejtött Bajcsy Antal és Mátyus Pállal együttesen kezdte meg a telepítési engedély elnyerése iránt való eljárást. Mint az egykorú feljegyzés mondja: „In anno 1747. elsőben is Berecz János Bajára menvén tekintetes nemes Bács vármegye tiszturaimékhoz, azután pedig gróf Csáky Miklós kalocsai érsek (főispán) ő excellentiájához Kalocsára, holott is idő múlva mind a két helyen pusztának (t. i. Militicsnek) keresésére recommendációkat megnyervén, fölséges Camarához Posonba fölment, utjában magához társul vette Biczó Ignácot és Konez Andrást, nemkülönbén Posonbul visszajövetelével hozzáadta magát Botka András; és így egynehány izromban Posonban említett Berecz János Biczó Ignácczal és Botka Andrással, holott egyszer Konez András is vele vala, fáradozott, nem különben Pestre, Gödöllőre és Szegedre resolútió előtt Camerae Praeses ő excellentiája (gr. Grassalkovich Antal) és Rédl camerális administrator ur megudvarlására fáradozott sokszor említett Berecz János hol a felül megnevezett nemesekkel, hol pedig a szeleiekkel, mely utjában (Szorád Adám) három izromban adott nevezett Berecz Jánosnak 21 frtot költségekre, Tar György adott egy aranyat; nemes Nyitra vármegyében Kiskéren pedig Kovács Páltól 6 frtot, Gyurik Jánostól 5 frtot vett fel költségekre.“¹⁾

Miután Berecz János ily módon két éven át fáradozott, 1750-ben társaival egyetemben kérvényt nyújtott be Bács megye hatóságához az iránt, hogy a militicsi pusztát megszállása s községgé szervezése ügyében adna a megye hatósága ajánló levelet. A megye 1750. március hó 7-én tartott közgyűlésében tárgyalta a nemesek kérvényét s kívánt ajánló levelet (a kir. kamarához) részükre kiadatni rendelte.

¹⁾ Eredeti jegyzőkönyv Bács megye levéltárában.

A kir. kamara — ugylátszik — csakhamar megadta a települési engedélyt, mert ez évben a nemesek a pusztát elfoglalták s maguk közt felosztva községgé alakultak. Ugyanezen évben folyamodott a község a megyéhez az iránt, hogy részére a nemesi községeket megillető külön statutumot adjon; mire Bács megye hatósága december 15-én tartott közgyűlésében kelt határozatával Adámovits Bálint szolgabíró és Piukovits Antal esküdtet küldte ki a helyszínére, hogy a nemesekkel a szabályrendelet egyes pontjaira nézve értekezzenek és a tanácskozás eredményét a közgyűlésnek majd jelentsek be.

Nemes-Militics község ilykép alakult nemesi közbirtokossággá s mivel az ott megtelepült magyar és bunyevác nemes családok mind kath. vallásúak voltak, 1750-ben már külön plébániájuk is létesült. A kir. kincstár összesen 36 nemes családot telepített le a községben, akik birtokaikat a kir. kincstárral kötött telepítési szerződés értelmében egyelőre csak bérben bírták. A kir. adományt a családok a nemesi birtokokra nézve csak hosszú idő múlva 1803. december 9-én kapták.

A község statutumát Bács megye 1758. évi január 27-én adta ki, mely szerint a közbirtokosság külön autonómiával bírt. A nemes lakosok — e szerint — tagjai voltak a közgyűlésnek, mely 12 esküdtet választott, akik a tanácsot képezték. Az esküdtet közül évenként választották a hadnagyot, aki később kapitány címet viselt. A kapitány és a tanács vezették a község beligazgatását s a kisebb ügyekben bíraskodtak is. A kir. donáció elnyerése után a község 1805. február 21-én új statutumot nyert, a nemesek autonómiájának lényege azonban ezáltal nem változott, csupán az előjáróság szerveztetett olykép, hogy a község élén a kapitány, hat esküdtből álló tanács és egy jegyző szerepelt.

Muhoray.

H i r e k.

Átheleyezett kir. ügyészek.

Az igazságügyminiszter Popovits Aurél főügyészi helyettesi cím és jelleggel felruházott ujvidéki kir. ügyészt a zombori és Meszlényi Antal aradi kir. ügyészt az ujvidéki kir. ügyészséghez helyezte át.

Akik vele játszottak, értesülve voltak rögeszméjéről s így sohasem lett belőle kelemetlensége.

Dacára annak, hogy évek óta a kávéház törzsvengéje volt, sem nevét, sem közelebbi adatokat multjáról s jelenéről nem tudtak.

Csak annyit, hogy „gróf“ s hogy rendezett anyagi viszonyok közt kell élnie, mert minden áldott nap pontosan elveszített 10—20 koronát, melyet mindig pontosan s teljesen vadonatúj bankókban egyenlített ki.

Viselete kifogástalan eleganciát árult el, modora főurra vallott. Monogrammja, mely botján, esernyőjén, kabátján, gallérján, zsebkendőjén ékeskedett, mindenütt kilencégerű koronával volt fedve, mely grófi születésre vallott.

Soha senkivel annyira intim nem volt, hogy még csak nevét is megmondta volna. Mikor kártya-partnerének bemutatkozott, valamit dörmögött fogai között, de emberfia attól ugyan ki nem okosodott.

A kávéházban mindenki szerette. Szerette különösképpen, rigolyái dacára, mert mindenki iránt szives s leereszkedő volt s

cseppet sem érezte, hogy ő ereszkedett le hozzájuk, hanem mindig olybá tüntette fel a dolgot, mintha őt érné a tisztelet, a velük való érintkezéssel.

A pincérek pedig egyenesen imádták, mert borralalói valóban fejedelmiek voltak.

A ravaszabbak ki is használták gavalieriját, amennyiben különféle koholt okok alapján nem egyszer vágtak éret ropogós bankóktól duzzadó pénztárcáján.

Egy napon — mint rendesen — betétem a kávéházba, a pincér, ki lesegíté kabátomat vállaimról, meghatott hangon ujságotla.

— Szörnyű dolog történt. A gróf ur tegnap éjjel pont két órakor föbelötte magát a kártyaszobában.

Az eset valóban engem is megrendített. Nem is tudtam elképzelni kávéházamat a „gróf ur“ méltóságos alakja nélkül.

— S mi történt a gróffal — kérdém — nem tudják okát öngyilkosságának?

— Nem is sejtjük. Hiszen olyan zárkózott jellem volt, nem beszélt az senkinek sem a bajáról. Az éjszaka, midőn az óra éjfél után kettőt ütött, letette mint rendesen

a kártyát. Midőn leszámoltak s fizetni akart, észrevette, hogy kevés pénz van a tárcájában. Valami idegen sipista volt ez este partnere, aki kelleténél is jobban megkopasztotta.

A gróf ur egész homlokáig elpirult, zavartan hebegett valamit. Azután se szó, se beszéd, kifordult egy percre, a másik pillanatban hatalmas dörej rezegtette meg a kávéházat.

A ruhatárból kékes füst tódult ki. Oda rohantunk. Ott feküdt a gróf ur halaványon, míg melléből patakzott a vér.

A mentők szállították el. A sipista, kivel az este játszott, a zürzavarban elpárolgott. Szerencséje, mert biztos, hogy agyonvertük volna a gazembert. Szegény gróf ur, sopánkodott a meghatott pincér.

Az eset mód felett felizgatott.

Le sem ültem, hanem rögtön kaptam kabátom és siettem a rendőrségre, hogy közelebbi adatokat szerezzek a gróf tragédiájáról.

A rendőrségen óriási meglepetés ért. Az öngyilkossá lett grófról kiderült, hogy soha életben sem volt gróf.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Kuehler Sándor bílédi járásbírósi végrehajtót a zentai járásbíróshoz helyezte át.

Hírek az egyházmegyéből. Fáth Ferenc Hajósról Ujvidékre, Godó László Nagybaracsáról Martonosra, Kuczka Péter Martonosról Nagybaracsára kápláni minőségben áthelyeztettek. — Az újmisések következő helyekre küldettek káplánoknak: Anics Jenő Bácsra, Berecz Kálmán Bácsföldvárra, Evetovics Péter Dusnokra, Jungert Péter Bácskertesre, Kazinczy Imre Mélykútra, Müller Fülöp Hajósra, Piukovics Ferenc Vaskútra, Probojesevics Antal Bácsalmásra.

Lobmayer főügyész nyugalmában. Mint értesülünk a szegedi kir. főügyész kiváló vezetője dr. Lobmayer István kir. főügyész 40 évi állami szolgálat után benyújtotta nyugdíjaztatása iránti kérvényét.

A király adománya. A király a tiszakálmánfalvi ág. ev. egyházközségnek templom építésére, magán pénztárából 200 korona segélyt adományozott.

Jutalmazás. Karácson Gyula vármegyei alispánja Diksz Lajos Dunabökényi község jegyzőjét az 1904. évi utadó behajtása körül tanúsított tevékenységeért 15 korona pénzbeli jutalomban részesítette.

Központi választmányi ülés. Zombor sz. kir. városi központi választmányja folyó hó 13-án d. e. 10 órakor a városi tanácstermében ülést tart.

Halálozás. Szemán Nep. János nyug. cs. és kir. százados folyó hó 9-én hosszú szenvedés után 86 éves korában Zomborban elhunyt. Temetése tegnap délután 6 órakor nagy katonai pompa mellett ment végbe.

Aratás. A mezői nagy munka teljében vagyunk most. A mezőn mindenféle munkák kezek gyűjtik az életet és a keresztek terített asztallá varázsolják a földet. Majd asztalokká nőnek a kék és a cséplőgép veszi át a munkáját. Örömmel dolgozik a gazda és munkása, mert hála Isten jó termék van általán.

Műkedvelő előadás. A zombori katolikus legényegyesület 1905. évi július hó 16-án saját nyári kerthelyiségében műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenként 80 fillér, családjegy (3 személy) 2 korona. Kezdeté este pontban 8 órakor. — Műsor: A szórakozott kisasszony. Vig monolog. Charles Monselet után írta: Gabányi. Előadja: Verbovszky Jolán k. a. Box és Cox. Vigjáték egy felvonásban. Írta: Morton Maddison János. Személyek: Box János nyomdász segéd — Müller János. Cox Jakab kalapos segéd — Gyuresik Mátyas. Bouncer asszony — Ujkéri Erzsébet k. a.

Kereskedősegéd volt ifjú korában. Egy sorsjegye megütötte a főnyereményt s annak kamataiból éledegelt. Lehet, hogy a nagy szerencse meghibbantotta eszét, de lehet, hogy tervszerűleg tetszelgett a gróf szerepében.

Gazdasszonya előadása szerint odahaza a lehető legszűkösebben élt, csak hogy kávéházi passzióit kielégíthesse. Ruháit, kalapját, zsebkendőit Bécsből hozatta, csak hogy ráhímeztesse a grófi koronát.

Pénzét pedig a gazdasszonynak minden áldott nap ropogós bankjegyekre kellett felváltania a szemközt pénzváltó boltban.

Ez értesülések teljesen kialakították a szerencsétlen „gróf ur” jellemét előttem, elhatároztam, hogy egyetlen szót sem említek belőlük a kávéházban.

Hadd őrizzek meg a „gróf ur” emlékét továbbra is, mint aminő életében volt. Ennyit megérdemel azért a számtalan piccolóért, mit elfogyasztott s azokért a sok szép ropogós bankokért, melyekkel szerencsés kártyapartnereit egész életében megajándékozta.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1905. évi július hó 11-én délután 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tart, melyen vármegyénket illetőleg a következő ügyek kerülnek tárgyalásra: A Máj szegedi üzletvezetőségének átirata a Zomborban létesítendő szállító hivatal ügyében. — A Bács-Bodrog vármegyei alispáni hivatal véleményét kér Sztapár község állatfölhajtást kérő folyamodásáról. Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatala véleményét kér Paesér község vásárendélyezés iránti folyamodásáról. A zentai kereskedő ifjak egylete segélypénztárának gyarapítására adományt kér.

Saját gyermekének gyilkosa. A részegség szomorú következményeire példa a jelen eset is. Svédin Dusán, alsókaboli gazda, részegen ment haza két pajtásával. Szóváltás közben fegyverével az egyiket fejbe lötte s mikor a zajra besiető feleségében részeg fővel újabb támadókat látott, rásütötte fegyverét s lövésével megölte saját csecsemő gyermekét. Bizony okulásra való szomorú példa.

A fürdés halottja. Megrendítő szerencsétlenség történt a múlt héten Óbecsén a holt Tiszán a lápok mellett. Ide ment fürödni Bárány György szatócs, de alig ereszkedett a vízbe, hirtelen elmerült, majd segélyért kiáltott, de mire oda értek az emberek, a lápok között eltűnt. Bárány tudott uszni, de ugylátszik nagyon felvult hevülve és szívshűtés érte a vízben.

Világjáró. A napokban a budapesti lapok legnagyobb része foglalkozott Tibinger Imre technikus fogadásával, amelynek értelmében Tibinger 3 év alatt tartozik bejárni a földet 60000 korona fogadási díjért. A híres világjáró folyó hó 8-án városunkban időzött.

Szerelme átka. Szkatovits István tiszakálmánfalvi legény örületesen szerette Probojesevics Béla ottani gazdának szépséges leányát. A leány viszonozta is az érzelmeket s szívesen hozzá ment volna Szkatovitshoz, de az öreg tudni se akart a szegény legényről, neki jobb „parthie” kellett. A leány a szülői rábeszélése következtében máshoz ment férjhez, a szívét azonban régi imádójánál hagyta. Alig volt néhány napig hitvesével együtt, már is szerelmi légyottok után áhitozott. Szkatovits a napokban késő este az öreg Probojesevics házába lopózott, hogy a fiatal menyecskével találkozzék. De vesztére. Az öreg gazda ugyanis észrevette a Don Jouant s abban a hitben, hogy rabolni akar, rálőtt s a szerelmes Don Jouant bokán találta a golyót.

Rejtélyes öngyilkos. Bástopolya községben folyó hó 6-án rejtélyes öngyilkosság történt. A rendőrség őrszobájában hasba szurta magát egy örült ember, kinek kilétét mindegyedig nem lehetett megállapítani. A rejtélyes eset részletei: E hó 6-án délután a rendőrök a Szabadkáról vezető vasúti sínnek mellett póriás külsejű embert láttak szaladni. Utána kiáltottak, hogy álljon meg, mire az még gyorsabb futásnak eredt. Rövid hajsza után a vasúti indóháznál elfogták s bekísérték a község házára. Kihallgatásakor az ismeretlen ember nem akarta megnevezni magát, csak azt mondta, hogy szabadkai s négy gyermek atyja. Arra nézve pedig, hogy mit keresett Topolyán, szintén nem adott felvilágosítást. A rendőrök ekkor egyelőre magára hagyták s rázárták az őrszoba ajtaját. Kis idő múlva ismét visszatértek, hogy megnézzék az ismeretlen foglyot, de ez ekkor már vértócsában feküdt a földön. Az öngyilkosságot úgy követte el, hogy a rendőrszuronyok egyikét a falról levette s a hasába szurta. Sebesülése életveszélyes s még mindig eszméletlen állapotban van.

Öngyilkosság. Tragikus halállal mult ki Babócs Imre, nyugalmazott zentai v. mértékhitelítő. Még folyó hó 4-én tűnt el Babócs lakásáról és bár mindenfelé keresték, nem akadtak nyomára. Csütörtökön jelentették aztán a tiszaparti lakosok, hogy egy hulla akadt fel a gőzmalom alatt kikötött fenyőkben. A rendőrség a feljelentésre azonnal

kiküldötte Komáromy Béla kapitányt és Kallivoda Kálmán dr. halottkémét a helyszínére. A hatósági kiküldöttek a hullában Babócs Imrét ismerték fel. Babócs valamikor vagyonos földbirtokos volt, de tönkre ment és hosszabb időn át mint mértékhitelítő volt alkalmazva a városon, majd pedig nyugalmaztatta magát. Utóbbi időben elmezavarban lévőnek látszott és valószínű, hogy ily zavaros rohamban öngyilkossági szándékkal ment a Tiszának.

Halálozás. Zsubory Izabella f. hó 11-én 23. évében Zomborban elhunyt. Temetése holnap d. u. 5 órnkor megy végbe.

Kifogott gyermekhulla. E hó 6-án Ószivácon a Ferenc-esatornában egy halász réműlettel vette észre, hogy kihuzott hálójában hal helyett egy másfél évesnek látszó leánygyermek hulla van. Az esetet a község előljárási nyomban bejelentette. A kis gyermeket felboncolták s megállapították, hogy a hulla már hosszabb idő óta feketett a vízben. A hulla kilétét azonban megállapítani nem tudták.

A magaszántából tűzhalálba menő hindu özvegyről, a hindu szokásokról érdekes leírást hoz a Világ Történelmenek e heti száma. Ugyanebben ismerteti a hindu Kunalá-mondát, mely a bűnösérmelmű hindu királyné által megvakított királyfi történetét mondja el. Két szép színes műmelléklet díszíti a füzetet. Aki ezt az érdemes vállalatot meg akarja ismerni, kérjen mutatványszámot, melyet ingyen küld a Világ Történelme kiadóhivatala Budapest, VI., Aradi-utca 8.

A „Vasárnapi Ujság” július 9-iki száma 33 képpel jelent meg. Első helyén Bachát Danielnak, a bányai ág. evang. egyházkerület új püspökének areképét és életrajzát közli. A szépirodalmi közlemények közt van Apor László verse, Mark Twain új, illusztrált elbeszélése, a „Regénytár” melkleten Nagy Endre eredeti regénye s Train Artur angolból fordított elbeszélése (képekkel). Az aktuális eseményekre vonatkozik Csudáky Bertalan cikke Odessa városáról (11 képpel), Tippu-Tip areképe és életrajza, 3 kép a magyar grafikusok kiállításáról, Kruspér István areképe és nekrológja, Burke angol tudós nagy feltűnést keltett tudományos fölfedezésének ismertetése (képekkel), Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert, báró Bánffy Dezső és gróf Zichy Aladár pillanatnyi fényképei, a mint visszajönnek a július 1-én, a miniszterelnöknél tartott tanácskozásról. További közlemények: „A magyar néplelek a katonadalokban”, Molnár Jenőtől, Amerikában elpusztult bányászok siremléke (képpel), a nagyváradi görög kath. püspök új palotája (3 képpel), 2 divat-kép, „Automaták”, „Egy millió egy loért” s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Csuntava.

Immár 23-ik éve lakom a Bácskában. Igen ritkán szoktam a felvidékre, szülőföldre menni, amiért — különösen úgy nyáron — többször honvágyba esem a vadregényes vidék után! Valóban, nem esoda, ha a Szepességből ideszakadt fiatalság majd minden évben felrándul a vadregényes Szepességbe üdülni. Könnyű nekik. Mert ott vannak az övéik, de akinek ott már senkije nincsen s aztán oly kevés a jövedelme, mint — teszem fel nekem van — az bizony már nem bámulhatja a magas Tátra remek vidékét, ózondus levegőből, kristálytisza vízből nem élvezhet.

Most, midőn újból a szezon megkezdése alkalmával a honvágy gyötör a felvidék után, azon tételődtem, hiszen szegénysorsu hivatalnoknak is lehet a felvidékre menni, csak tudni kell a módját.

Eszembe jutott a Csuntava s valóban ezt a Csuntavát lehetne nekünk bácskaiaknak turista tanyának átalakítani. Hogyan s miképpen?

Im elmondom:

Csuntava, Dobsina rendezett tanácsu városától éjszakra, Dobsina határának a legmagasabb hegyén fekszik. Még pedig áll az egész Csuntava egy csárdából, egy erdőörlak és egy nagy állásból, tehát három, illetőleg 2 nagy és tágas épületből. (Mert a csárda és az erdőör lakása egy fedél alatt van.) Csuntavához Dobsináról, meg Poprád felől lehet jutni; e két helyen van az utolsó vasuti állomás. Mind a két helyről makadamos országuton a legérdekesebben gyalog lehet feljutni. Alig, hogy az ember a vasutat elhagyja és fenyőerdőkbe vezet át, nem téveszthető utunk s ilyenben vezet a hegy ormára Csuntavára. Csuntava is őfenyőerdőkkel van körülvéve s nagyobb látkör csak akkor tárul elénk, ha a szomszédos Tresznik hegyre felmászunk, ahol már csak izlandi moh terem s befásítva ninesen. Csuntava a mostani állapotban egy elhagyott hely, mert akinek sok pénze van, az már rendezett fürdőbe megyen, ahol sok pénzt lehet s kell költeni, míg ellenben Csuntava oly hely, ahol pénzt költeni nem lehet, mert arra alkalom nincs. Itt csak Istenigazában üdülni lehetne, a külvilágtól s annak zajától elzárva. Ritkán haladnak arra kocsik vagy turisták, mert azok Pusztamezőn át közelebb jutnak céljuk felé, mintha Csuntaván át mennének. Csak egy biztos koesi közlekedik napjában s az a posta, amely a leveleket s csomagokat Dobsináról a Garam vidékére közvetíti. De annak ám uraim nagy hasznát fogjuk venni, akinek valami hozatni valója lesz, de meg a leveleket is ez fogja a turista tanyánkra hozni. (Oh, bár adja az Isten, hogy mielőbb ott találkozzunk!)

A csárda ott egyszerű kocsmá, úgy a csárdás, mint az erdővéd jóra való dobsinai német, de hazafias polgárok, akiket a bácskai életmódhoz még nekünk idomítani fog kelleni, ami nagy nehézségekbe ütközni nem fog, mivel a felföldön már igen sokat tudnak felőlünk s mindig azt hangoztatták, hogy a bácskai példák utánzásra méltók! Minden kezdet nehéz! azt tartja a magyar példaszó. Az első, kik mint uttörők mennek e vadregényes vidékre, óvatosság szempontjából vigyének magukkal sonkát, szalámit, nem lehet tudni, készülnek-e a tengerszine magaslatain élő csuntavai honfiaink kellőképen ellátni bennünket. A második évben már is tudni fogja, mi a teendője bácskai vendégeivel szemben. Csuntava mint turistatanya, a legalkalmasabb hely a kirándulásokra. Közel van innen a magas Tátra, a dobsinai jégbarlang, az időszakos forrás, (mely forrás 24 óra alatt 1 óráig folyik s aztán eláll) Murány s Kraszna-Horka-Várallyai várak, a szép virágvölgy, távolabb Branyiszko, Löcse városa, a dobsinai bányák stb. Visszatérve az élelmészre, meg kell jegyezmem, hogy finom tej, vaj, turó tehének és juhoktól bőven lesz, mert az erdők közt szép hegyi rétek terülnek el, ott legelnek a birkák és tehének, vagy szénát gyűjt az ottani jó lelkű, hazafias tót nép énekelve a nótáját:

Tecse voda tecse,
Dolu od Csuntave,
Chto moj zse ju usztavit? stb.
(Magyarul: csurog le a víz Csuntaváról, ki volna azt képes megállítani? stb.)

Az utazás sem kerülne sokba, ha az ember az ut irányát Szeged-Csaba, Szolnok, Hatvan, Miskolc, Dobsina vagy Poprádra veszi. Pár évvel, mikor még Sajó-Gömörre jártam, Szeghegytől Dobsináig 4 frt, azaz nyolc koronát fizettem, most valamivel drágább lesz az út, de nem igen sokkal. Csak Csuntaván fogunk olcsó pénzen pompásan üdülni — tehát fel Csuntavára! A viszontlátásra!

Gotthárd Sámuel.

Közgazdaság.

Jó komló-termés kilátások.

A napokban kaptuk az állami komlószaktanár jelentését hazánk idei komlótermeléséről. Az egész ország területén jól telet ki a komló, s a hajtások kibujása is rendes időben történt. A tavasz elején volt esők megindították a komlóindák kuszását, a nyár eleji meleg időben a lombosodás is jól történt, s sok mellékhatás fejlődött. Nagyon egyenletes s üde a fejlődés Udvarhelytől Segesvárig való Küküllő völgyön, előrehaladott Fejérmegyében s a Bácskában, sőt a legegyszerűbben kezelt, torontáli komlósok is szép képet nyújtanak! És figyelemre méltó, hogy az e tavaszon eszközölt új telepítések is jól állanak, úgy hogy 2-3 méteres indákon még mellékhatások is mutatkoznak, sőt a Bácskában holdanként 60-100 kgr. szűz termést remélnék. Már évek óta nem állottak ilyen szépen hazánk komlós kertjei s ma a közvetlen tapasztalat meg a jelentések nyomán a kép az, hogy: a komlósok 50%-ból jó, 30%-ból jó közepes termést várnak. Eltekintve, hogy a tavaszon a Bácska s Fejérmegye némely helyein a komlóormányosok tettek — azóta már kipótolt kárt — s hogy derűs napokon a megszokott komlóbolha rágesül, különösebb állati vagy penész kárról nem érkezett jelentés. A jégverés alig 2-3 helyen okozott nagyobb bajt, de, sőt az utolsó jelentések (Fejér-, Moha-, Somogy-, Mozsógó-) már a korai fajták tobozfejlődéséről ad hírt, igazolja ezt a küküllőmenti kertekben az imént tett személyes tapasztalat. Csehországból és Bajorországból is általán jó hírek jönnek, bár helyenként már félnek a szárazságtól s esőt várnak, máshol az éjjeli hidegeket unták meg s úgy látszik, a legtöbb helyen az indafejlődés csak felényi. Saaz környékén a tavaszon a drótféreg s bolha tett helyenként kárt, most meg egy zöld hernyó rágja el tömegesen az indák fejét. Elzászba levéltetű s mézharmat kerül tömegesebben. Auscha vidékén 50 kilonként 120 koronás elővételi ajánlatokat tesznek. Élénken figyelmezteti a szaktanár a termelőket a hazai komló idei korai fejlődésének körülményeire. — Ugyanis úgy látja, hogy míg más időben a korai stájer komlóval egyidőben jutottak a saazi vagy nürnbergi piacra az öt kilós komlószsákok, amely primör szállítmányoknak mindenkor volt biztos keltük, az idén meg sikeresebb lehet az ilyen módon való értékesítés, mert először is a legtöbb sörgyárban fogytán van a gyors keletű nyári sörhöz való komló, másrészt pedig úgy lehet, hogy az idei csudálatos szép fejlődés révén még a korai delstájer komlósokat is lefőzhetjük azzal, hogy pár nappal korábban jelenünk meg a piacon a postai komló-küldeményekkel. Mindenesetre igyekezzenek a komlótermesztők ezt a pozíciót elfoglalni s legajánlatosabb az Országos Magyar Gazd. Egyesület saazi bizománysával már most O. M. G. E. irodája útján érintkezésbe lépni; de nem ártana, ha más illetékes egyetlet s konzulátusok is propagálnák a hazai korai komlót.

HIRDETÉSEK.

Bérbe adandó.

Ujvidéken a Szent-István-utcában lévő, volt Kolozsváry főszolgabíró-féle ház 1905. augusztus hó 1-től bérbeadó.

Bővebbet Ernst János és fia cégnél Ujvidéken.

Egy III-ad éves jogász, ki a fővárosban huzamosan működött ügyvédi irodában s aki az érettségit kitüntetéssel tette le, foglalkozást keres a szünidőben ügyvédi irodában vagy tanulók előkészítésénél, még vidéken is. Cim a kadóhivatalban. 2-2

Ad 310/kig. 1905. szám.

Pályázati hirdetemény.

Járásomhoz tartozó Szenttamás községben üresedésben levő 900 korona havi előleges részletekben kiszolgáltató évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtoakat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi július hó 31-éig küldjék be.

A szerb nyelv tudása kívánatos. Obecse, 1905. évi július hó 7-én.

Dr. Balaton,
főszolgabíró.

249. szám.

bv. 1905.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 3344/polg. számú végzése által Szilágyi Mór zombori ügyvéd által képviselt Popovits Vlada, Lázits Bóza, Vucsenov György és Turesán András liliososi lakosok javára Milin Gávra liliososi lakos ellen 408 kor. 08 fillér tőke, ennek 1898. évi január hó 31-ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 73 kor. 48 fillér perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 2225 koronára becsült lovak, koesi, sertés, esőves kukorica, vetőgép stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1905. V. 108/5. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Liliomoson alperes lakásán leendő eszközlésére 1905. évi július hó 17-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Hódságon, 1905. évi július hó 2-án.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

5148/tkvi 1905. szám.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Jovánovits József dr. végrehajthatónak Sztanojev Vászóné sz. Radits Alka és társai végrehajtást szenvedők elleni 60 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Oszivácun fekvő, az ósziváci 1008. számú betétben Pein Pája (kinek neje Teofilov Milica) és társai tulajdonául bejegyzett s A. 1. sorsz. a. foglalt 1227. hr. s 516. ö. i. számú egész házra és beltelekre, a C. 4. sorsz. a. özv. Pein Gyuláné sz. Sztepanov Milka javára bekebelezett özegegyi haszonélvezeti jog főtartása nélkül az árverést 1320 korona kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi július hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor Oszivác községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 132 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1905. évi június hó 6-án.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság

Radány,

kir. tszéki bíró.

Eladó

a bezdáni „Nagysziget“ legelőn levő 91 darabból álló **marhaállomány**, mely áll fejős tehének, ökrök, bikák, tinók, üszők és borjúkból.

Bővebbet **Sztrilich Árpádnál Baján**, vagy **dr. Buják Józsefnél Zomborban.** 3-1

Árlejtési hirdetés.

A zombori gör. kel. szerb egyház-község **1905. évi július hó 16-án délutáni 5 órára** saját helyiségebe nyilvános árlejtést hirdet, 120 köbm. I. osztályu cserfa hasáb és 180 köbm. I-ső osztályu tölgyfa hasáb beszerzése végett, mely fahasábok a zombori gör. kel. szerb egyházközség épület és a gör. kel. szerb népiskola épület udvaraiban 2 méternyi magasban és 20 méternyi szélességben, a szélén keresztvonással ellátva elhelyezendők lesznek.

Árlejtési bánatpénz fejében 168 korona leteendő. 3-2

Zomborban, 1905. július hó 5-én.

Pávlovits István, Maglits István,
könyvelő. hitközségi alelnök.

926/eln. 1905. szám.

Árlejtési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék elnöke részéről közhírré tétetik, miszerint a zombori kir. törvényszék, kir. járásbíró és kir. ügyészség, ugy a fogházhelyiségeknek kivilágításához 1906., 1907. és 1908. évekre szükséges évenként körülbelül 700, azaz hétszáz kilogramm tisztított kőolaj szállítása iránt **1905. évi augusztus hó 3. napján délelőtt 9 órakor** a kir. törvényszéki elnöki iktatóhivatalban (Vármegyeház, I-ső emelet, 16. ajtó) árlejtés fog tartatni.

Árlejtetni szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár 5%-át vagyis a jelen esetben 45 kor. 40 fil. bánatpénzt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kir. törvényszék elnökének kezéhez letenni.

A szállítás elnyerése iránt netán beadandó zárt ajánlatok a bánatpénzzel felszerelve s szabályszerűen kiállítva — melyeknek azt is tartalmazni kell, hogy ajánlatot tevő az árlejtési feltételeket ismeri és magát azoknak elveti — az árlejtés megkezdésének órájáig a kir. törvényszék elnökségénél nyújtandók be.

A zárt ajánlatok felbontását követőleg szóbeli ajánlat nem tehető és a szóbeli ajánlatok kihirdetése a zárt ajánlatok felbontását okvetlenül megelőzi.

A szállításra megállapított feltételek naponta délelőtt 9—11 óráig a kir. törvényszéki irodaigazgatónál megtekinthetők.

Zomborban, 1905. évi július hó 7-én.

Gozsdu Elek,
elnök.

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

**PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.**

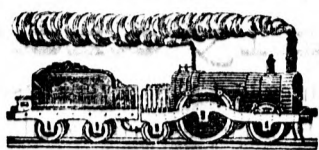
KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDÉK
ÉTLAPOK



A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1905. ÉVI MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	9.50	1.00	6.55	10.00
10.15	12.37		6.15	6.36	4.22	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52	6.37
	1.26	4.15		6.48	5.32	ind.	SZABADKA	érk.	10.58	7.23	9.39	1.26	9.08
	1.56	4.43		7.10	6.01		Csantavér		10.26	6.53		1.02	8.18
	2.21	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		10.02	6.31	9.07	12.41	7.31
	2.47	5.36			7.05		Hegyes-Feketehegy		9.31	6.02		12.14	
	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		9.06	5.37	8.39	11.57	
	3.28	6.17			7.46		O-Kér		8.41	5.13		11.39	
	3.45	6.34			8.13		Kiszács		8.21	4.54		11.21	
	4.06	6.55		8.37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.46	4.30	7.56	11.00	

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza				
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
	4.00	7.12	1.15	ind.	BAJA	érk.	9.15	3.23	6.50			
	4.11	7.22	1.25		Baja-szállásváros		9.08	3.15	6.42			
	4.25	7.35	1.38		Vaskut		8.53	2.59	6.26			
	4.51	8.00	2.01		Gara		8.32	2.37	6.00			
	5.09	8.17	2.16		Pigyica		8.17	2.17	5.35			
	5.37	8.45	2.39		Sztanisics		8.00	1.57	5.12			
	5.56	9.03	2.56		Gákova		7.36	1.28	4.40			
	6.15	9.22	3.14		Nenadics		7.15	1.08	4.16			
	6.25	9.32	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05	12.57	4.05			
2.25	6.51		3.51	ind.	Zombor-vásártér	érk.	6.20	11.20		7.00		
2.31	6.57		3.57		Fernbach-szállás		6.13	11.13		6.52		
2.41	7.07		4.07		Zsárkóvác		6.04	11.04		6.41		
2.50	7.16		4.16		Ó-Sztapár		5.56	10.56		6.32		
3.06	7.30		4.30		Bresztovác		5.42	10.42		6.15		
3.35	7.49		4.49		Hódságh		5.27	10.28		5.51		
4.05	8.10		5.12		Parabuty		5.02	10.02		5.21		
4.46	8.35		5.37		Paraga		4.43	9.45		4.43		
5.00	8.49		5.51		ind.	GAJDOBRA	érk.	4.22	9.25		4.10	
5.40	9.16		6.09		Bulkesz		4.04	9.09		3.26		
5.54	9.30		6.23		Petrovác-Glozsán		3.50	8.55		3.11		
6.16	9.45		6.38		Futtak		3.39	8.44		2.59		
6.50	10.10		7.03	érk.	UJVIDÉK	ind.	3.10	8.16		2.20		
7.13	10.31		7.25				2.45	7.51		1.40		

Oda				Szabadka—Dálya				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.50	6.55	ind.	SZABADKA	érk.	6.50	9.41	12.59	10.35	
5.25	2.26		7.25		Tavankut		6.17		12.37	10.09	
5.45	2.46	7.19	7.53		Bajmok		5.53	9.11	12.20	9.51	
6.16	3.17	7.41	8.32		Nemes-Militias		5.02	8.46	11.44	9.10	
6.30	3.31	7.53	8.50	érk.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.35	11.27	8.51	
7.28	4.00	8.13			Prigl.-Szent-Iván			8.14	10.55	8.14	
7.42	4.13	8.23			Szóna			8.04	10.37	7.53	
7.54	4.24	8.33		érk.	GOMBOS	ind.		7.55	10.26	7.40	
9.18	5.25	9.13		ind.	ERDŐD	érk.		7.20	9.17	6.03	
9.30	5.37	9.23		érk.	DÁLYA	ind.		7.09	9.05	5.50	

Oda				Szabadka—Ó-Becse				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
	4.40	1.32	ind.	SZABADKA	érk.	8.34	5.25				
	5.08	2.00		Békova		8.07	4.58				
	6.19	3.21	érk.	ZENTA	ind.	6.40	3.40				
	7.47	5.27		Ada		5.26	2.19				
	8.10	5.42		Mohol		5.05	2.02				
	8.30	6.02		Bács-Petrovoszellő		4.39	1.37				
	8.56	6.28	érk.	ÓBECSE	ind.	4.10	1.10				

Oda				Szabadka—Baja				Vissza			
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	7.00	ind.	SZABADKA	érk.	9.29	12.48	10.28			
5.25	2.22	7.35		Csikéria		8.56	12.16	9.52			
6.03	2.54	8.07		Bács-Almás		8.34	11.55	9.22			
6.09	3.00	8.13		Almás		8.19	11.40	9.06			
6.33	3.26	8.42		Bikity-Borsód		7.54	11.15	8.38			
7.07	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.	7.17	10.40	7.47			

Oda				Szeged-Rókus—Zenta				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
	4.20	1.40	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.51	5.45				
	4.43	2.04		Rószke	ind.	8.28	5.23				
	5.02	2.22	érk.	HORGOS	ind.	8.07	5.05				
	5.08	2.35	ind.	HORGOS	érk.	7.57	4.49				
	5.21	2.58		Bács-Martonos		7.39	4.31				
	5.44	3.24		O-Kanizsa		7.25	4.17				
	6.04	3.54		Adorján		6.56	3.53				
	6.29	4.19	érk.	ZENTA	ind.	6.30	3.28				

Oda				Kiskun-Halás—Bácsalmás—Rigyica				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.50	12.05	6.00	ind.	KIS-KUN-HALÁS	érk.	5.44	2.27	10.24			
4.03	12.18	6.13		Kopolya		5.32	2.14	10.11			
4.20	12.35	6.29		Fehértó		5.16	1.57	9.54			
4.37	12.51	6.45		Terézhalom		5.00	1.40	9.37			
4.58	1.33	7.03		Jankovác		4.48	1.27	9.24			
5.26	2.03	7.23		Mélykut		4.18	12.45	8.50			
5.48	2.26	7.44		Rudics		3.56	12.11	8.21			
5.56	2.34	7.52	érk.	BÁCSALMÁS	ind.	3.46	12.00	8.10			
6.16	3.00		ind.	Madarász puszta	érk.		11.21	7.40			
6.36	3.20			Bácsmadaras			11.01	7.20			
6.49	3.38			Sanac puszta			10.51	7.10			
6.57	3.46			Katymár			10.34	6.53			
7.17	4.11			Legyen puszta			10.21	6.40			
7.29	4.23			RIGYICA	ind.		9.58	6.14			
7.45	4.39						9.04	5.56			

Oda				Ó-Becse—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
4.40	9.50	4.25	ind.	O-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44			
5.05	10.21	4.49		Bács-Földvár		6.33	12.16	7.22			
5.27	10.48	5.10		Csurogh		6.15	11.47	7.03			
5.49	11.22	5.32		Zsablya		5.50	11.13	6.37			
6.04	11.45	5.47		Gospodince		5.31	10.44	6.21			
6.30	12.24	6.11		Temerin		5.14	10.20	6.04			
6.39	12.36	6.20		Járek		4.58	9.50	5.46			
6.53	12.53	6.34	érk.	VASKAPU	ind.	4.48	9.31	5.31			
7.01	1.07	6.36	ind.	VASKAPU	érk.	4.42	9.24	5.23			
7.25	1.35	7.00	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17	8.55	5.00			

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
	6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01				
	7.00	5.38	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38				
	7.05	5.50	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33				
	7.31	6.24		Káty		5.06	2.15				
	7.42	6.38		Tiszakálmánfalva		4.43	1.56				
	7.57	7.00		Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41				
	8.11	7.18		Vilova—Gardinovce		4.04	1.26				
	8.24	7.34		Lok		3.48	1.14				
	8.37	7.50	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00				

4810.1905.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Lemondás folytán megüresedett Csantavér községi végrehajtói állás betöltése céljából pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása 600 kor. havi előleges részletekben a községi pénztárból.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket sajátkezűleg írva eddigi működésük és erkölcsi magukviseléséről szóló hatósági bizonyítvánnyal felszerelve hozzá **f. évi július hó 30-áig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

A választási határidő utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1905. évi július hó 4-én.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

Pályázat.

Bácsmegeye Csonoplya község róm. kath. iskolaszéke részéről az elhalálozás folytán üresedésbe jött magyar-bunyó kántortanítói állásra ezennel pályázat nyitattik. Tanítói fizetés: törzsfizetés 800 korona, ismétlőoktatásért 24 kor., ötödéves korpótlék és szabad lakás kerttel. Kántori fizetés: 350 kor. 26 fil. készpénz havi előleges részletekben, $\frac{1}{4}$ telek föld (körülbelül 450 kor.), szokásos stóla-vedelem (150—160 kor.), azonkívül a bucsuzatókért: az énekért 1 kor., utiénekért 1 kor., koporsóbeszentelésért 40 fil., temetőben éneklendő énekért 40 fil. és a bucsuzatóban minden névért 20 fillér.

Kötelessége: a beltéri III., IV. V. és VI. oszt. vezetése, a templomi funkciókat a helyi szokás szerint végezni, ostyát sütni szükséglet szerint és a föld utáni adót fizetni.

Pályázati határidő **1905. július 18,** választás **július 20.** Felhivatnak a pályázók, hogy oklevelük, erkölcsi és szolgálati bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket Csonoplya község képviselőtestületére és iskolaszékére címezve nagyságos Meszner István kerületi esperes urhoz Bezdánba küldjék, a választás napján (1905. július 20.) próbáénekre jelenjenek meg. Utiköltség nem térítettik meg. Megválasztott tartozik állását szeptember 1-én elfoglalni, mely naptól fizetése is folyósíthatni fog. — Csonoplya, 1905. június 30-án. Kuts Endre s. k., isksz. elnök. Deák Andor s. k., isksz. világi elnök. Rausch Mátyás s. k., isksz. jegyző. 3-3

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Nagy arany érem.



[Páris. 1904.]

Érdem jelél.



Páris. 1904.

Nagy arany érem.



Páris. 1904.

**EHRlich NÁNDOR FIA**

szőlőpermetező-gyártó, épület- és díszműbádogos. 20-11

Ajánlom kitűnő minőségű saját szerkezetű szőlőpermetezőimet, melyekből **14 év óta** körülbelül **20000** db van forgalomban.

**Nagy raktár**

Kitűnő minőségű szőlőoltó gummiszalagokból és mindennemű permetező alkatrészekből.

Javítások a saison alatt gyorsan és pontosan eszközöltenek. * Régi permetezők becsereültenek. * Kölcsönképen használatra jó szerkezetű permetezők kiadatnak.

Minden darabért

2 évi jótállás!! Bajai-út 11.

ZOMBOR,

BÁCSKA.

Bajai-út-11.

2 évi jótállás!!

➔ ➔ ➔ **Viszontelárúsítóknak külön megegyezés.** ➔ ➔ ➔